

xogħol kien mitmum. U hekk il-lum, barra mill-kamra tas-servizzi: gabineett, banju u doċċea, żiddu tmien kmamar ġodda, sbiech u arjuži, ta' daqs ta' metri 3,85x3,50 kull wahda. F'kull kamra imbagħad, hemm l-ilma, shun u kiesah, dawl elettriku, telefoni u qanpiena elettrika għal xi bżonn ta' malajr. Tista' tasal f'dan il-kunventin, barra mit-taraġ ta' Konstantinu u l-gallerija, ukoll bil-“lift” li tħidhu mill-kamra ta' hdejn is-sagristijsa. Dalwaqt, imma jkun imqiegħed “lift” ichor Schindler, li jkun jislaħ sitt persuni.

Il-biċċa l-kbira tax-xogħlijiet gew magħmula mill-ufficċċi tal-Kunvent San Salvatur, f'Gerusalem.

L-INAWGURAZZJONI

Fit-2 ta' Diċembru, fil-5.30 p.m., Rmu. P. Kustodju, P. Linu V. Capp'ello, insieħeb mill-Komunità tal-Kunvent ta' San Salvatur, mar fi Bażilka tal-Qabar ta' Kristu, fejn gie milquġi mill-P. President ta' hemmhekk u mill-P. Rock flimkien mar rappreżentanti tal-Komunità griega u armena ortodossi. Flimkien teħġi kollu fil-Gallerija tal-Bażilka, fejn il-P. Kustodju libes l-ispliżza, stola u l-kappa, u b'quddiem i-

ċensier u lakkolti, immexxijin miċ-Ċerimonjier tal-Kustodja, wasal fil-kunventin il-ġdid u bierku, waqt li l-Korista ta' San Salvatur intona l-antifona: “Congregavit nos in unum Christi amor”.

Ir-Rmu. P. Kustodju, imbagħad, b-diskors qasir fisser il-hajr tiegħi li dawk kollha li swew b'xi mod għat-twettieq ta' din l-opra hekk minn zmien twil mixtieqa u meħtiega. Għalhekk, hajr speċjalji raddi li P. Rock għax-xogħol twil, ta' dehen u ta' hila li wera biex rebah hekk tħixxil; li P. Corbo, li mhux biss għamel il-progett, holq il-pjan-ti u wettaq ix-xogħol fi zmien hekk qasir, imma li wkoll għaraf jirbah iż-żmien f'ċirkustanzi diffiċċi; u till-ufficċini ta' San Salvatur li hadmu bil-qalb u wettqu b'sodisfazzjon ix-xogħlijiet kollha. Fl-ahhar, ir-Reimu Kustodju ma naqasx li jghid “Grazzi” ukoll lir-rappreżentanti tal-Griegi u tal-Armeni li għoġobhom juru għaqda magħna f'din ieċirkos-tanza. Wara kollex, imbagħad, li P. Kustodju stieden iż-żulha biex iġħaddi fir-Refettorju biex ibill griz-nejh bis-saħħha tal-Kunvent il-ġdid.

Mill-“Acta Terrae Sanctae”.

AHBARIJET TA'

JITFA'CČA TORRI TA' ŻMIEN ERODI L-KBIR

Ftit ilu, fl-inħawi ta' Givat Shaul, qriib Gerusalem, instabu l-fdalijiet ta' torri ruman, mibni xi mitt sena qabel Kristu, li minnu s-suldati kienu kienu jgħassu l-inħawi li jaġtu għal dik il-belt importanti.

It-thaffir jew iskavazzjonijiet fuu dan il-post kienu bdew isiru fil-15 ta' Gunju tas-sena l-ohra, taht it-tmex-

L-ART IMQADDSA

xija ta' Mr. Vasilius Seferis tad-Dipartiment tal-Antikitajiet ta' Izrael.

Dan it-Torri kien ighħasses it-triq rumana għal Gerusalem li kienet tgħaddi xi 30 jarda bogħod minn hdejj mid-direzzjoni ta' Liftam, Ennaws u Colonia, bliet qodma li kienu hafna msemmija fi zmien Kristu. Hdejj danit-torri nstabu ukoll fdalijiet ta' bini Bizantin ta' madwar ir-rabba seklu wara Kristu.

It-torri ruman hu ta' għamlia kwa-dra, għoli xi 15 il-pied. Fih sulari b'torgien tall-ġebel. Go fih instabu wkoll madwar 150 munita rumana, fosthom anki wħud li kien għamel Erodi l-Kbir, kif ukoll ghadd ta' fuħħar imkisser. Hafna Arkilogisti qiegħdin jaħsbu li dan it-torri kien mibni minn Erodi l-Kbir. It-tirri kien mgħottxi b'munzell ġebel u tra'b u fuqu kien hemm kaikkara tall-ġir li saret xi mitejn sena ilu. Fil-qrib instabu wkoll żewġt iċċiar imħaffrin fil-ġebel ta' qedem kbir.

pectu probationis existentiae Dei" fl-Awla tal-Università Antonjana f'Ruma, fejn b'gieh kbir għalih ha n-nota "summa cum laude".

Dan P. Giacint għal tliet snin studja filosofija fl-imsemmija Università għamel kors iehor ta' studji fil- "Goethe Institute" u għal xi żmien ukoll qagħad fil-Provinċja Religjuża ta' Fulda jiffrengħta l-Istitut ta' Friburg. Hu ġie maħbtur bħala professur u surmast tad-dixxiplina fis-Seminariju ta' Betlem. Nifirħulu minn qallba u nixti quh "ad altiora".

Ir-Rev.mu P. Linu Cappiello, O.F.M. ibierek il-Kunvent il-ġdid..

ILLAWRJAT FIL-FILOSOFIJA

Il-ħabib tagħna, R.P. Giacint Nopoli, tal-Kustodja ta' l-Art Imqaddsa, dan l-ahħar iddefenda it-teżi tiegħu "De mundi initio apud al-Kindi res-

GIEH LIR-R.P. PATRIZJU COYLE, O.F.M.

F'Gerusalem, fil-Konsulat Ĝenerali ta' Franzia, il-Baruni d'Haloy. Konslu Ĝenerali fl-Art Imqaddsa,

b'solennita' kbira ta' d-dekorazzjoni "DE LA CROIX DE CHEVALIER DE L'ORDRE NATIONAL DU MERITE" lir-R.P. Patrizju Coyle tal-Kustodja tat-Terra Santa. Kien hemm għaċ-Ċerimonja r-Rev.mu P. Lino V. Cappiellu, Kustodju tat-Terra Santa, ir-R.P. Vigarju Kustodjali, il-Prokuratur tal-Kustodja u s-Segretarju, barra minn hafna oħrajn.

Il-ġhan ewljeni ta' din id-dekorazzjoni kien, kif stqarr l-istess konslu, li jagħraf f'isem Franza l-ghajnejha effiċċenti u ta' fejda li l-P. Patrizju, għal zmien ta' 20 sena ta' l-l-Ġhaqq-diet Franciżi u lill-ohrajn, u fl-istess ġin, bħala hajr lill-ohrajn, u fl-istess ġin, bħala hajr lill-Kustodja ukoll tat-Terra Santa.

ONORIFIČENZA LIR-R.P. ELPIDJU PAX, O.F.M.

Fil-“German Hospice” tas-Sorijietta' S. Karlu, f'Gerusalem, ir-R.P. Elpidju Pax ġie d-dekorat bil-“Croce al Merito” tal-prima klassi għal meriti tiegħu fil-kamp ekumeniku u soċċa, Ieċ-Ċerimonja, bi kbira sollempnità saret mill-Ambaxxatur Tedesk tal-TEL-AVIV, bħala Delegat mill-President tar-Republika Federali Tedeska. Għaċ-Ċerimonja kien presenti il-W.R.P. Bažiżju Ta'latinian, bħala delegat tal-Kustodja, r-Rmu. Probost

Luteran, il-Prof. Martinu Noth, Direttur tal-Istitut Eвангельку Bibliku u oħrajn.

Il-P. Elpidju Pax, attwali Diskret tat-T.S. u Direttur ta' “l-Istudium Biblicum Franciscanum” ta'-Flagellazzjoni, twieled fil-Breslavja fis-Silesja fit-22 ta' April 1912.

Ir-Rivista “L-Art Imqaddsa” tifrah bil-qalb lill-P. Elpidju għal dan il-ġieħ għoli li kelu u tixtieq lu kull-ġid iehor li jista' jiswielu għal din id-dinja u ghall-ohra ta' dejem.

KONSULTUR ĠDID FIL-KUMMISSJONI TAN-NEO-VULGATA

B'biljedd tas-Segreterija ta' l-Istat tal-Qdusija Tieghu l-Papa Pawlu VI ġie mħabbar lill-W.R.P. Mingwens, O.F.M., Lettur fl-Istudju Bibbliku Frangiskan tal-Flagellazzjoni, f'Gerusalem, li l-Qdusija Tieghu l-Papa hatru Konsultur tal-Kummissjoni Pontificia għan Noe-Vulgata.

Il-P. Migwens hu spanjol, u barra milli hu professur fis-S. Skrittura u Kittieb ta' diversi opri u hafna artikoli f'diversi rivisti, hu ukoll imħarreg sewwa, mhux biss fil-Latin Bibbliku, imma wkoll fl-ilsien franciż, ingiż, talian, portugiż u spanjol, l-ilsien tiegħu. Nifirħulu bil-qalb u nixtiequlu progress dejjem akbar.

REQUIESCANT IN PACE

Nixtiequ li l-imseħbin tagħna jitolu bu għar-ruħ għażiż ta' dawn li ġejjin, li telqu minn din id-dinja qabilna, u li nieshom jaxtiquna niftakru fihom fit-talb tagħna.

VALLETTA: Mejtin familja Mifsud. Mejtin familja Montanaro.

FLORIANA: Vitor Vella. Spiru. Joseph Attard. Censu Zarb. Anglu,

Masu, Anna u Filomena Incorvaja. Dun Viċenz,

BLATA IL-EAJDA: Mejtin Familja Paolo Spiteri. Gużeppi Sultana. Lukarda Calleja. Mejtin Dolores Calleja. Gużeppi Sultana.

BIRKIRKARA: Costantinu Attard. Francis Vella. Margerita u Giovanni Cassar. Gużeppi, Mikelina, Alfonso u Gużeppi Gatt. Antonio u

Salvu Zammit. Joseph Falzon. Carmelo Micallef. Bertu u Marija Sammut. Govanni u Anna Briffa. Tereza Bonnici. Frangesco u Angela Grima. Folimena Bonnici. Mose, Carmela. Rosina u Francis Barb, Mikele u Pawla Fenech. Bertu Gauci. Francesco Borg. Berta Borg. Grazzia Gauci. Erwiel Abbandonati. Francesco Farrugia. Carmela Abela. Wiggi Abela. Guzeppi u Gejtana Camilleri.

MARSA: Jane Brincat. Vincenzo, Margerita, Edwardu, Guzeppi, Carmelo u Saverina Gatt. Guzeppi Xerri. Emilia Debono. Anglu Debono. Govanni Abela. Rożina Abea. Joseph Baldacchino, Lwigi u Konċetta Pullicino. Guzeppi Micallef. Margerita u Carmelo Micallef.

IMQABBA: Carmelo Barbara. Pawlu Borg. Agostina Gauci. Tereza Gatt. Grezzja Zammit. Antonia Zerafa. Carmelo Zerafa. Annunziata Demicoli. Mansweta Degiovanni.

SAN PAWL IL-BAHAR: Clementina, Guzeppina u Frangisku Xuereb. Frangisku Coleiro. James u Margaret Taylor. Filomena, Catarina, Mansweta, Govanna u Margerita Muscat.

SAFI: Vinċenza, Carmela Zerafa. Mary u Anna Mifsud, Marija Cutajar. Kelina Vella. Govanni Vella. Martin Cutajar. Carmela, Anna Spiteri. Guzeppi Cutajar.

BIRŽEBBUĞA: Salvinu, Govanni u Lorenzo Griscti. Salvatore Camilleri, Vincenzo u Tereza Abela. Giuseppe Navarro. Alice u Amneris Salvatori. Giuseppina u Giuditta Paris.

ATTARD: Rafela, Pawla u Manwel Brincat. Regina u Pawlu Cini. Mikele Cassar. Franky Camilleri. Paul Binello. Beerbert William Micallef, Antonio u Marija Dolores Cardona. Āngela u Salvu Borg.

GARGUR: Agostino Xuereb. Vittoria Galea. Berta Bezzina. Vittorio Aquilina. Carmela Cuschieri. Lorenzo Sammut. Manwel Aquilina.

QORMI (San Ġorġ): Guzeppi u Konsolata Zammit. Kristina u Salvatore Zammit. Anglu Debono. Guža Konsolata u Annunzjata Xerri. Ġorġ u Guzeppi Debono.

LIJA: Charlie u Adelaide Zammit. Marianna Attard. Govanni Marija u Nazzarenu Attard. Andrea Zammit. Guzeppi u Katarina Zammit.

NAXXAR: Fidele Pirotta. Guzeppi Borg. Guzeppi u Ludgarda Vella. Karmena, Guzeppi u Vittorja Grech. Salvu, Govanna u Anjeze Frendo.

ZEJTUN: Filippa u Āngela Ellul.

VITTORIOSA: Marija, Lorenzo u Pawlina Camilleri, Lorenzo, Pawlina. Orsola u Carmela Griscti.

GHAWDEX

VITTORIA: Vittorja, Liberato, Carmela, Suor Marija Liberata, Francesco, Mikele, Salvatore, Vincenzo u Guzeppi Vella. Francesco. Pasquale Pace. Carmelo u Govanni Azzopardi. Serafina u Ruggieru Pullicino. Mawrizju u Pawlu Cini. Guzeppi Busuttil. Carlo Galea. Guzeppi Aquilina. Pawlu u Elvira Xuereb. Catarina u Mons Ġorġ Cefai. Nazzarena Xerri. Alfredo Spiteri. Dolores u Govanni Cardona. Margerita Saliba. Katarina u Carmelo Stillato. Dolores Cefai. Familja Rożarja Grech. Mikele Vella. Guzeppi Abela. Tomaso. Marija, Guzeppi, Carmela, Guzeppa. Marija, Modesta, Vittoria, Francesco u Carmela Grech. Marija Hili. Ġorġ Pace. Mikelanglu Grech. Marija Anna Cassar. Marija u Antonio Buttigieg. Francesco u Antonio Buttigieg. Ciukku u Toni Spiteri. Guzeppi u Delina Attard. Mons, Francesco Gatt. Tarcisio Gatt. Antonio Farrugia Ellis.

Min-naħha tagħħna niżguraw lil qrabathom li l-erwiegħ ta' dawen il-meitin għeżejjek ikollhom dejjem sehem mill-quddies li jitqaddes fuq il-Qabar ta' Kristu.